

Politisk aktivisme uten troverdighet

Psykologforeningen bør ha tydelige retningslinjer for når og hvordan de engasjerer seg i konflikter.

TEKST

Sarah Abraham

Hilde Olsson

Hege Briså Strætkvern

Christine Mohn

Mery Jakubowicz

Pia Philipson

Anthony Hawke

Wenche Sortebogen

Yael Swissa Benyaron

Cecilie Smith Ødegaard

Ilan Sharoni

PUBLISERT 11. januar 2024

EMNER

foreningskritikk

Gaza

Israel

Vårt [innlegg om krigen i Gaza](#) og Psykologforeningens ensidige støtte fokuserer på det problematiske i at fagforeningen engasjerer seg politisk ensidig, dernest på den rollen de inntar ved internasjonale konflikter. Vi diskuterer ikke selve konflikten.

I et tilsvar ønsker Igland et al. å korrigere oss i det de mener er «en dekontekstualisert og historieløs fremstilling...» ([Igland et al, 2024](#)). De er opptatte av «psykologstandens ansvar», mens vi, derimot, holder fagforeningens rolle adskilt fra den enkelte psykologs ytringsfrihet og handlingsrom.

Motinnlegget illustrerer det vi mener er risikoen med politisk aktivisme, og hva fagforeningen burde være forsiktig med å gå ut med på vegne av sine medlemmer. Vi ser at Norsk Psykologforening (NPF) også tidligere er blitt kritisert for at et menneskerettighetsengasjement går over grensen til å bli politisk aktivisme ([Saugstad, 2011](#)). Siden 7. oktober har NPF gjennomgående tatt et standpunkt der det palestinske narrative er i forgrunnen, og det israelske underkommuniseres. En empatisk validering av ofrene for Hamas' massakre fremstår som fraværende, også i motinnlegget. De hevder at vi «omtaler Israel/Palestina-konflikten som om den har sin

start 7. oktober». Vi undrer oss over hvordan de kommer til denne slutningen. Påstanden om at Hamas' voldtekter, massakre og kidnapping den 7. oktober ikke skjedde i et vakuum, bidrar til rettferdiggjøring av grusomhetene, og gir sterke assosiasjoner til offerklandring. Professor Julie Ancis har kommet med liknende kritikk mot amerikanske fagforeninger når de ber om forståelse for «årsaken til problemene» og dermed impliserer Israels skyld (Ancis, 2023).

Ancis mener fagforeningene burde være tydelige på at Hamas er en terrororganisasjon, tilby støtte til ofrene, til de overlevende, og til pårørende av de kidnappede. Dette er et ønske vi stiller oss bak og ser på som faglig adekvat, til forskjell fra politisk aktivisme.

Igland et al. fremsetter en lang rekke påstander som om de var ubestridelige fakta. De styrker med dette vårt opprinnelige poeng om at de ulike måtene å forstå situasjonen på formes av «hvilke historikere, eksperter, politiske og enkeltpersoners forståelse man støtter seg til». Det finnes ulike forklaringer om, og perspektiver på, hvordan verden har havnet i denne situasjonen.

Motinnlegget og NPFs uttalelser påberoper seg absolutt kunnskap om realitetene i krigen. Vi stiller spørsmål ved om vår fagforening eller den enkelte psykolog har mandat og kunnskapsgrunnlag til å fastslå «menneskerettighetsbrudd», «folkemord» og «krigsforbrytelser» midt i en pågående krig. Bør ikke slike vurderinger overlates til egnede instanser?

Det religiøse aspektet ved denne krigen bør heller ikke underkjennes. Hamas er en islamistisk motivert terrororganisasjon, som også utgjør en trussel for sine egne (Howidy, 2024). De har lovet å gjenta massakren den 7. oktober til både Israel og jødene er utslettet (Memri TV, 2023). Det rapporteres om økende antisemittisme, og trusler rettet mot både jøder, kristne og Vesten generelt (Iversen, 2024).

Med et slikt trusselbilde undrer vi oss over om forfatternes bruk av egen stemme sender feil signaler – særlig til den jødiske del av befolkningen. Både medstudenter, kolleger og mulige fremtidige pasienter kan ha helt andre erfaringer og syn på det forfatterne holder fram som fakta, og kan være både berørt og traumatisert på begge sider av denne langvarige konflikten.

Et eksempel på hvordan klientmøtet kan bli påvirket, fikk vi fra en psykologspesialist. Vedkommende forteller at NPFs uttalelser har skapt unødvendig uro og utrygghet blant dennes jødiske klienter, noe som ble en belastning og et ekstra arbeid i terapirommet.

Etter vår mening kan ikke det legges til grunn at oppropet er ukontroversielt, så lenge det ikke retter seg like tydelig mot Hamas, deres handlinger og brudd på menneskerettigheter. Uten at dette inkluderes, mangler innleggets utspill om menneskerettigheter og humanisme troverdighet.

Foreningen bør ha tydelige retningslinjer for når og hvordan de engasjerer seg, slik at det ikke baserer seg på tilfeldigheter og kollektive holdninger.

Vi vil uttrykke dyp bekymring over hvordan det som fremstår som politisk aktivisme fra fagforeningens side, kan påvirke vårt virke i samfunnet, og ser fram til å høre NPFs

respons.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 61, nummer 2, 2024, side 132-133

TEKST

Sarah Abraham

KONTAKT: sarabra69@hotmail.com

Hilde Olsson

Hege Briså Strætkevren

Christine Mohn

Mery Jakubowicz

Pia Philipson

Anthony Hawke

Wenche Sortebogen

Yael Swissa Benyaron

Cecilie Smith Ødegaard

Ilan Sharoni

+ Vis referanser

Ancis, J. (24 oktober 2023). The mental health groups pouring salt in the wound of Jewish trauma. https://blogs.timesofisrael.com/the-mental-health-groups-pouring-salt-in-the-wound-of-jewish-trauma/?fbclid=IwAR3CHiUKmAHXYKFNRJkx4GZGpREUNa75s4mZrDAd9_o4zPDkRI0h5FZczDk

Gettleman, J., Schwartz, A. & Sella, A. (2023). «Screams Without Words»: How Hamas Weaponized Sexual Violence on Oct. 7. A Times investigation uncovered new details showing a pattern of rape, mutilation and extreme brutality against women in the attacks on Israel. https://www.nytimes.com/2023/12/28/world/middleeast/oct-7-attacks-hamas-israel-sexual-violence.html?fbclid=IwAR3C0w44jD70dTrstrIBKm4_PoxjrvgoU9xdqhIGGnZgAW5z5F3FUuycxdM

Howidy, H. (2024, 2. januar). Hamas Tortured Me for Dissent. Here's What They Really Think of Palestinians. <https://www.newsweek.com/hamas-tortured-me-dissent-heres-what-they-really-think-palestinians-opinion-1857169?fbclid=IwAR1eu41rOQi5Im85h-RGNAs9FbK1irsqtHUnSKY9V2Z-18INaSBvSGoGac>

Abraham, S., Olsson, H., Abrahamsen, I., Shatz, T., Ødegaard, C., Strætkevren, H. B., Mohn, C., Benyaron, Y. S. & Savosnick, C. (2023, 20. desember). Krigen i Gaza og Psykologforeningens ensidige støtte. Tidsskrift for Norsk psykologforening. <https://psykologtidsskriftet.no/debatt/2023/12/krigen-i-gaza-og-psykologforeningens-ensidige-stotte>

Iversen, A. (2024, 4. januar). Jødehat er et symptom på en dypere råde i kulturen. <https://www.aftenposten.no/meninger/kronikk/i/Knw8K7/joedehat-er-et-symptom-paa-en-dypere->

raate-i-kulturen?

fbclid=IwAR282bKyui4Y6gNLz0nXrHSTOYPCXo9BC6OK0yCmDlitopV3dV60oj2_Mlc

Memri TV (2023, 1. november). Hamas Official Ghazi Hamad: We Will Repeat The October 7 Attack, Time And Again, Until Israel Is Annihilated; We Are Victims – Everything We Do Is Justified.

. <https://www.memri.org/reports/hamas-official-ghazi-hamad-we-will-repeat-october-7-attack-time-and-again-until-israel>

Saugstad, M. (2011). Foreningen skal ikke drive politisk aksjonisme.

<https://psykologtidsskriftet.no/debatt/2011/03/foreningen-skal-ikke-drive-politisk-aksjonisme>